

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 29. syyskuuta 2026
(OR. en)

11304/26
ADD 9

Toimielinten välinen asia:
2026/0183(NLE)

POLCOM 250
COASI 120

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	29. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 341 liite
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Indonesian tasavallan välisen kattavan talouskumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 341 liite.

Liite: COM(2026) 341 liite

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.6.2026
COM(2026) 341 final

ANNEX 5

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus neuvoston päätökseksi

**Euroopan unionin ja Indonesian tasavallan välisen kattavan
talouskumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta**

JULKISTEN HANKINTOJEN MARKKINOILLE PÄÄSYÄ KOSKEVA UNIONIN LUETTELO

A JAKSO

KESKUSHALLINNON YKSIKÖT

B JAKSO

KESKUSHALLINTOA ALEMMAN TASON YKSIKÖT

C JAKSO

MUUT YKSIKÖT

D JAKSO

TAVARAT

E JAKSO

PALVELUT

F JAKSO

RAKENNUSPALVELUT

G JAKSO

YLEISET HUOMAUTUKSET

H JAKSO

JULKAISUKANAVAT

JULKISTEN HANKINTOJEN MARKKINOILLE PÄÄSYÄ KOSKEVA INDONESIA
LUETTELO

A JAKSO

KESKUSHALLINNON YKSIKÖT

B JAKSO

KESKUSHALLINTOA ALEMMAN TASON YKSIKÖT

C JAKSO

MUUT YKSIKÖT

D JAKSO

TAVARAT

E JAKSO

PALVELUT

F JAKSO

RAKENNUSPALVELUT

G JAKSO

YLEISET HUOMAUTUKSET

H JAKSO

JULKAISUKANAVAT

MAANTIETEELLISIÄ MERKINTÖJÄ KOSKEVIA SÄÄDÖKSIÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ
KOSKEVAT VAATIMUKSET

A JAKSO

Osapuolten säädökset

Indonesian säädökset

1. Laki nro 20/2016 tavaramerkeistä ja maantieteellisistä merkinnöistä; ja
2. Oikeus- ja ihmisoikeusministerin asetus nro 12/2019 maantieteellisistä merkinnöistä, sellaisena kuin se on muutettuna oikeus- ja ihmisoikeusministerin asetuksella nro 10/2022 maantieteellisistä merkinnöistä annetun oikeus- ja ihmisoikeusministerin asetuksen nro 12/2019 muuttamisesta.

Unionin säädökset

1. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1143¹, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, viinejä, tislattuja alkoholijuomia ja maataloustuotteita koskevista maantieteellisistä merkinnöistä sekä aidoista perinteisistä tuotteista ja maataloustuotteiden vapaaehtoisista laatumerkinnöistä, asetusten (EU) N:o 1308/2013, (EU) 2019/787 ja (EU) 2019/1753 muuttamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 1151/2012 kumoamisesta;
2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013², annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta;
3. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/787³, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tislattujen alkoholijuomien määritelmistä, kuvauksesta, esittelystä ja merkinnöistä, tislattujen alkoholijuomien nimien käytöstä muiden elintarvikkeiden esittelyssä ja merkinnöissä, tislattujen alkoholijuomien maantieteellisten merkintöjen suojaamisesta, maatalousperäisen etyylialkoholin ja maatalousperäisten tisleiden käytöstä alkoholijuomissa ja asetuksen (EY) N:o 110/2008 kumoamisesta; ja
4. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2411⁴, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta ja asetusten (EU) 2017/1001 ja (EU) 2019/1753 muuttamisesta.

¹ EUVL L, 2024/1143, 23.4.2024.

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671.

³ EUVL L 130, 17.5.2019, s. 1.

⁴ EUVL L, 2023/2411, 27.10.2023.

B JAKSO

Maantieteellisten merkintöjen rekisteröinnin ja valvonnan osatekijät

Sovellettaessa 12.31 artiklan 1 ja 2 kohtaa otetaan huomioon seuraavat seikat:

- a) rekisteri, jossa luetellaan asianomaisella alueella suojatut maantieteelliset merkinnät;
- b) hallinnollinen menettely, jolla varmistetaan, että maantieteellisillä merkinnöillä määritetään tavaran on peräisin tietyltä yhden osapuolen alueelta, seudulta tai paikkakunnalta, jos kyseisen tavaran laatu, maine tai muu ominaisuus liittyy olennaisella tavalla sen maantieteelliseen alkuperään;
- c) vaatimus siitä, että rekisteröity nimi vastaa tiettyä tuotetta tai tiettyjä tuotteita, jo(i)lle on vahvistettu tuote-eritelmä, jota voidaan muuttaa vain asianmukaisella hallinnollisella menettelyllä;
- d) valvontamääräykset, joita sovelletaan tuotantoon;
- e) rekisteröityjen nimien suojan täytäntöönpanon valvonta viranomaisten asianmukaisin hallintotoimin;
- f) määräykset, joiden nojalla rekisteröityä nimeä saa käyttää kuka tahansa toimija, joka pitää kaupan asianomaisen eritelmän mukaista tuotetta;

- g) rekisteröintiä koskevat määräykset, joihin voi kuulua sellaisten ilmausten rekisteröinnin epääminen, jotka ovat kokonaan tai osittain homonymisiä rekisteröityjen ilmausten kanssa, jotka ovat yleiskielessä kyseisistä tavaroista tavanomaisesti käytettäviä yleisnimityksiä tai jotka koostuvat kasvilajikkeiden tai eläinrotujen nimistä tai sisältävät niitä; kyseisissä määräyksissä on otettava huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten oikeutetut edut;
- h) maantieteellisten merkintöjen ja tavaramerkkien välistä yhteyttä koskevat säännöt, joissa säädetään rajoitetusta poikkeuksesta tavaramerkkilainsäädännöllä myönnettyihin oikeuksiin siten, että aiemman tavaramerkin olemassaolo ei estä nimen rekisteröintiä ja käyttöä rekisteröitynä maantieteellisenä merkintänä;
- i) jokaisen alueelle sijoittautuneen, valvontajärjestelmän piiriin kuuluvan tuottajan oikeus tuottaa suojatulla nimellä varustettua tuotetta edellyttäen, että tuottaja noudattaa tuote-eritelmiä; ja
- j) vastaväitemenettely, jonka avulla voidaan ottaa huomioon nimien aiempien käyttäjien oikeutetut edut, olivatpa kyseiset nimet teollis- ja tekijänoikeuksilla suojattuja tai eivät.

VASTAVÄITEMENETTELYYN SISÄLLYTETTÄVÄT PERUSTEET

1. Sopimuksen 12.31 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetun vastaväitemenettelyn päätökseen saattamiseksi osapuoli ottaa huomioon ainoastaan seuraavat tiedot, jos tästä mahdollisuudesta säädetään sen lainsäädännössä:

- a) luettelo nimistä ja niiden latinalaisin kirjaimin kirjoitetuista vastineista;
- b) tuotetyyppi;
- c) kehotus
 - unionin osalta luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille (lukuun ottamatta niitä, jotka ovat sijoittautuneet Indonesiaan tai asuvat siellä), joiden oikeutettua etua asia koskee, esittää tällaista suojaa koskeva vastaväite toimittamalla asianmukaisesti perusteltu lausuma, ja
 - Indonesian osalta luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille (lukuun ottamatta niitä, jotka ovat sijoittautuneet johonkin unionin jäsenvaltioon tai asuvat siellä), joiden oikeutettua etua asia koskee, esittää tällaista suojaa koskeva vastaväite toimittamalla asianmukaisesti perusteltu lausuma.

2. Vastaväitteet on toimitettava

- a) unionin osalta Euroopan komissiolle maataloustuotteiden maantieteellisiin merkintöihin liittyvissä tapauksissa ja Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin teollisoikeuksien virastolle käsityö- ja teollisuustuotteisiin liittyvissä tapauksissa kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta; tai
- b) Indonesian osalta Indonesian oikeusministeriön teollis- ja tekijänoikeuksia käsittelevälle pääosastolle kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

3. Vastaväitteet voidaan ottaa tutkittaviksi ainoastaan, jos ne vastaanotetaan 2 kohdassa vahvistetussa määräajassa ja

- a) jos ne osoittavat, että ehdotettu nimen suojaaminen
 - i) maataloustuotteiden maantieteellisten merkintöjen tapauksessa aiheuttaisi ristiriidan kasvilajikkeeseen, viininvalmistukseen käytettävä rypälelajike mukaan luettuna, tai eläinrodun nimen kanssa ja sen vuoksi todennäköisesti johtaisi kuluttajaa harhaan tuotteen todellisen alkuperän osalta;
 - ii) koskisi homonymistä nimitystä, joka saisi kuluttajan virheellisesti uskomaan, että tuotteet ovat peräisin joltakin muulta alueelta;
 - iii) saattaisi johtaa kuluttajaa harhaan tuotteen tunnistamisessa tavaramerkin maineen, tunnettavuuden ja käytössäoloajan pituuden vuoksi;

- iv) vaarantaisi kokonaan tai osittain samankaltaisen nimen tai tavaramerkin olemassaolon tai vähintään viiden vuoden ajan ennen kyseisen ilmoituksen julkaisupäivää markkinoilla laillisesti olleiden tuotteiden olemassaolon; tai
 - b) jos ne voivat osoittaa lisätietojen avulla, että nimi, jolle suojaa ja rekisteröintiä harkitaan, on yleisnimi.
4. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja perusteita arvioidaan suhteessa sen osapuolen alueeseen, jossa maantieteellisen merkinnän suojaa haetaan.
-

SOPIMUKSEN 12.31 ARTIKLAN 3 JA 4 KOHDASSA TARKOITETUT TUOTTEIDEN
MAANTIETEELLISET MERKINNÄT

A JAKSO

Unionin tuotteiden maantieteelliset merkinnät, jotka on suojattava Indonesiassa

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
1	Itävalta	Inländerrum	Tislattu alkoholijuoma
2	Itävalta	Jägertee/Jagertee/Jagatee	Tislattu alkoholijuoma
3	Itävalta	Steirisches Kürbiskernöl	Öljyt ja eläinrasvat [kurpitsansiemenöljy]
4	Itävalta	Tiroler Speck	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [pekoni]
5	Kroatia	Baranjski kulen	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [makkara]
6	Kroatia	Dalmatinski pršut	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivattu liha]
7	Kroatia	Dingač	Viini

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
8	Kroatia	Lički krumpir	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [peruna]
9	Kroatia	Neretvanska mandarina	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [mandariini]
10	Kypros	Κουμανδάρια (latinalaisin kirjaimin: Koumandaria)	Viini
11	Kypros	Ζιβανία (latinalaisin kirjaimin: Zivania) / Τζιβανία (latinalaisin kirjaimin: Tzivania) / Ζιβάνα (latinalaisin kirjaimin: Zivana) / Zivania	Tislattu alkoholijuoma
12	Tšekki	Budějovické pivo	Olut
13	Tšekki	Budějovický měšťanský var	Olut
14	Tšekki	České pivo	Olut
15	Tšekki	Českobudějovické pivo	Olut
16	Tšekki	Žatecký chmel	Muut tuotteet [humala]
17	Tanska	Danablu	Juusto
18	Suomi	Suomalainen Vodka/Finsk Vodka/Vodka of Finland	Tislattu alkoholijuoma
19	Ranska	Alsace/Vin d'Alsace	Viini
20	Ranska	Anjou	Viini
21	Ranska	Armagnac	Tislattu alkoholijuoma
22	Ranska	Beaujolais	Viini

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
23	Ranska	Bergamote de Nancy / Bergamotes de Nancy	Leipomo-, konditoria- , makeis- ja keksituotteet [makeistuotteet]
24	Ranska	Bergerac	Viini
25	Ranska	Beurre Charentes-Poitou/ Beurre des Charentes/ Beurre des Deux-Sèvres	Öljyt ja eläinrasvat [voi]
26	Ranska	Beurre d'Isigny	Öljyt ja eläinrasvat [voi]
27	Ranska	Bordeaux	Viini
28	Ranska	Bourgogne	Viini
29	Ranska	Brie de Meaux	Juusto
30	Ranska	Brioche vendéenne	Leipomo-, konditoria- , makeis- ja keksituotteet [makea leipä]
31	Ranska	Calvados	Tislattu alkoholijuoma
32	Ranska	Camembert de Normandie	Juusto
33	Ranska	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [ankasta tehty lihajaloste]
34	Ranska	Chablis	Viini

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
35	Ranska	Champagne*	Viini
		*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu suoran hakemuksen kautta myös Indonesiassa	
36	Ranska	Châteauneuf-du-Pape	Viini
37	Ranska	Eau-de-vie de Cognac/ Eau-de-vie des Charentes/ Cognac*	Tislattu alkoholijuoma
		*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu suoran hakemuksen kautta myös Indonesiassa	
38	Ranska	Comté	Juusto
39	Ranska	Languedoc	Viini
40	Ranska	Côtes de Provence	Viini
41	Ranska	Côtes du Rhône	Viini
42	Ranska	Côtes du Roussillon	Viini
43	Ranska	Crème d'Isigny/Crème fraîche d'Isigny	Muut eläinperäiset tuotteet [kerma]
44	Ranska	Emmental de Savoie	Juusto
45	Ranska	Graves	Viini
46	Ranska	Haut-Médoc	Viini
47	Ranska	Huile essentielle de lavande de Haute- Provence / Essence de lavande de Haute-Provence	Haihtuva öljy
48	Ranska	Jambon de Bayonne	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivasuolattu liha]

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
49	Ranska	Margaux	Viini
50	Ranska	Médoc	Viini
51	Ranska	Moutarde de Bourgogne	Sinappitahna [sinappi]
52	Ranska	Pays d'Oc	Viini
53	Ranska	Piment d'Espelette / Piment d'Espelette – Ezpeletako Biperra	Muut sopimuksen liitteeseen I kuuluvat tuotteet (mausteet jne.) [mauste]
54	Ranska	Pineau des Charentes	Viini
55	Ranska	Pomerol	Viini
56	Ranska	Pommes et poires de Savoie/Pommes de Savoie/Poires de Savoie	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [omena ja päärynä]
57	Ranska	Pomme du Limousin	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [omena]
58	Ranska	Pruneaux d'Agen	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [luumu]
59	Ranska	Raviole du Dauphiné	Makaronivalmisteet
60	Ranska	Reblochon/Reblochon de Savoie	Juusto
61	Ranska	Rhum de sucrerie de la Baie du Galion	Tislattu alkoholijuoma
62	Ranska	Rhum de la Guadeloupe	Tislattu alkoholijuoma
63	Ranska	Rhum de la Guyane	Tislattu alkoholijuoma
64	Ranska	Rhum de la Martinique	Tislattu alkoholijuoma
65	Ranska	Rhum de la Réunion	Tislattu alkoholijuoma

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
66	Ranska	Rhum des Antilles françaises	Tislattu alkoholijuoma

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
67	Ranska	Rhum des départements français d'outre-mer	Tislattu alkoholijuoma
68	Ranska	Roquefort	Juusto
69	Ranska	Saint-Emilion	Viinit
70	Ranska	Sauternes	Viini
71	Ranska	Touraine	Viini
72	Ranska	Val de Loire	Viini
73	Ranska	Ventoux	Viini
74	Ranska	Vin de Savoie / Savoie	Viini
75	Saksa, Itävalta, Belgia	Korn / Kornbrand	Tislattu alkoholijuoma
76	Saksa	Bayerisches Bier	Olut
77	Saksa	Franken	Viini
78	Saksa	Lübecker Marzipan	Leipomo-, konditoria- , makeis- ja keksituotteet [marsipaani]
79	Saksa	Mittelrhein	Viini
80	Saksa	Mosel	Viini
81	Saksa	Münchener Bier	Olut
82	Saksa	Nürnberger Bratwürste/ Nürnberger Rostbratwürste	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [makkara]
83	Saksa	Rheingau	Viini

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
84	Saksa	Rheinhessen	Viini
85	Saksa	Schwarzwälder Schinken	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kinkku]
86	Kreikka	Ελιά Καλαμάτας (<i>latinalaisin kirjaimin: Elia Kalamatas</i>)	Syötäväiksi tarkoitetut oliivit ja oliivijalosteet [syötäväksi tarkoitettu oliivi]
87	Kreikka	Καλαμάτα (<i>latinalaisin kirjaimin: Kalamata</i>)	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
88	Kreikka	Κασέρι (<i>latinalaisin kirjaimin: Kasser</i>)	Juusto
89	Kreikka	Κεφαλογραβιέρα (<i>latinalaisin kirjaimin: Kefalograviera</i>)	Juusto
90	Kreikka	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα (<i>latinalaisin kirjaimin: Korinthiski Stafida Vostitsa</i>)	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [viinirypäle]
91	Kreikka	Κρόκος Κοζάνης (<i>latinalaisin kirjaimin: Krokos Kozanis</i>)	Muut sopimuksen liitteeseen I kuuluvat tuotteet [mauste]
92	Kreikka	Λακωνία (<i>latinalaisin kirjaimin: Lakonia</i>)	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
93	Kreikka	Μαστίχα Χίου (<i>latinalaisin kirjaimin: Masticha Chiou</i>)	Luonnonkumit ja kumihartsit
94	Kreikka	Νεμέα (<i>latinalaisin kirjaimin: Nemea</i>)	Viini
95	Kreikka	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης (<i>latinalaisin kirjaimin: Peza Irakliou Kritis</i>)	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
96	Kreikka	Πελοπόννησος (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Peloponissos)	Viini
97	Kreikka	Ρετσίνα Αττικής (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Retsina Attikis)	Viini
98	Kreikka	Σάμος (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Samos)	Viini
99	Kreikka	Σητεία Λασιθίου Κρήτης (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Sitia Lasithiou Kritis)	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
100	Kreikka	Φέτα (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Feta)	Juusto
101	Kreikka	Χανιά Κρήτης (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Chania Kritis)	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
102	Kreikka, Kypros	Ούζο (<i>latinalaisin kirjaimin:</i> Ouzo)	Tislattu alkoholijuoma
103	Unkari, Itävalta	Pálinka	Tislattu alkoholijuoma
104	Unkari	Tokaj/Tokaji	Viini
105	Unkari	Törkölypálinka	Tislattu alkoholijuoma
106	Irlanti, Yhdistynyt kuningaskunta (Pohjois-Irlanti)	Irish Cream	Tislattu alkoholijuoma
107	Irlanti, Yhdistynyt kuningaskunta (Pohjois-Irlanti)	Irish Whiskey / Uisce Beatha Eireannach / Irish Whisky	Tislattu alkoholijuoma

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
108	Italia	Aceto Balsamico di Modena	Etikka
109	Italia	Brachetto d'Acqui / Acqui	Viini
110	Italia	Asiago	Juusto
111	Italia	Asti	Viini
112	Italia	Barbaresco	Viini
113	Italia	Bardolino Superiore	Viini
114	Italia	Barolo	Viini
115	Italia	Bresaola della Valtellina	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivattu suolattu naudanliha]
116	Italia	Brunello di Montalcino	Viini
117	Italia	Chianti	Viini
118	Italia	Conegliano Valdobbiadene – Prosecco / Valdobbiadene – Prosecco / Conegliano – Prosecco	Viini
119	Italia	Dolcetto d'Alba	Viini
120	Italia	Fontina	Juusto
121	Italia	Franciacorta	Viini
122	Italia	Gorgonzola*	Juusto
		*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu suoran hakemuksen kautta myös Indonesiassa	
123	Italia	Grana Padano*	Juusto
		*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu suoran hakemuksen kautta myös Indonesiassa	

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
124	Italia	Grappa	Tislattu alkoholijuoma
125	Italia	Kiwi Latina	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [kiivihedelmä]
126	Italia	Lambrusco di Sorbara	Viini
127	Italia	Lambrusco Grasparossa di Castelvetro	Viini
128	Italia	Marsala	Viini
129	Italia	Mela Alto Adige / Südtiroler Apfel	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [omena]
130	Italia	Montepulciano d'Abruzzo	Viini
131	Italia	Mortadella Bologna	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [mortadella]
132	Italia	Mozzarella di Bufala Campana	Juusto
133	Italia	Parmigiano Reggiano*	Juusto
		*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu suoran hakemuksen kautta myös Indonesiassa	
134	Italia	Pecorino Romano	Juusto
135	Italia	Prosciutto di Parma	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivasuolattu liha]
136	Italia	Prosciutto di San Daniele	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivasuolattu liha]
137	Italia	Prosciutto Toscano	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivasuolattu liha]

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
138	Italia	Prosecco	Viini
139	Italia	Provolone Valpadana	Juusto
140	Italia	Sicilia	Viini
141	Italia	Soave	Viini
142	Italia	Taleggio	Juusto
143	Italia	Toscana / Toscana	Viini
144	Italia	Veneto	Viini
145	Italia	Vino Nobile di Montepulciano	Viini
146	Liettua	Originali lietuviška degtinė/Original Lithuanian vodka	Tislattu alkoholijuoma
147	Alankomaat	Edam Holland	Juusto
148	Alankomaat, Belgia, Ranska, Saksa	Genièvre/Jenever/Genever	Tislattu alkoholijuoma
149	Alankomaat	Gouda Holland	Juusto
150	Alankomaat	Hollandse geitenkaas	Juusto
151	Puola	Polska Wódka / Polish vodka	Tislattu alkoholijuoma
152	Puola	Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass / Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej	Tislattu alkoholijuoma
153	Portugali	Aguardente Bagaceira Alentejo	Tislattu alkoholijuoma
154	Portugali	Aguardente Bagaceira Bairrada	Tislattu alkoholijuoma

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
155	Portugali	Aguardente Bagaceira da Região dos Vinhos Verdes	Tislattu alkoholijuoma
156	Portugali	Aguardente de Vinho Alentejo	Tislattu alkoholijuoma
157	Portugali	Aguardente de Vinho da Região dos Vinhos Verdes	Tislattu alkoholijuoma
158	Portugali	Aguardente de Vinho Douro	Tislattu alkoholijuoma
159	Portugali	Aguardente de Vinho Lourinhã	Tislattu alkoholijuoma
160	Portugali	Aguardente de Vinho Ribatejo	Tislattu alkoholijuoma
161	Portugali	Alentejo	Viini
162	Portugali	Algarve	Viini
163	Portugali	Beira Interior	Viini
164	Portugali	Dão	Viini
165	Portugali	Douro	Viini
166	Portugali	Madeira / Vinho da Madeira / Madère / Vin de Madère / Madera / Madeira Wein / Madeira Wine / Vino di Madera / Madeira Wijn	Viini
167	Portugali	Medronho do Algarve	Tislattu alkoholijuoma
168	Portugali	Mel dos Açores	Muut eläinperäiset tuotteet [hunaja]
169	Portugali	Palmela	Viini
170	Portugali	Península de Setúbal	Viini
171	Portugali	Pêra Rocha do Oeste	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [päärynä]
172	Portugali	Pico	Viini

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
173	Portugali	Porto / Port / vinho do Porto / Port Wine / vin de Porto / Oporto / Portvin / Portwein / Portwijn	Viini
174	Portugali	Queijo S. Jorge	Juusto
175	Portugali	Rum da Madeira	Tislattu alkoholijuoma
176	Portugali	Trás-os-Montes	Viini
177	Portugali	Vinho Verde	Viini
178	Romania	Cotnari	Viini
179	Romania	Dealul Mare	Viini
180	Romania	Murfatlar	Viini
181	Ruotsi	Svensk Vodka / Swedish Vodka	Tislattu alkoholijuoma
182	Slovakia	Vinohradnícka oblasť Tokaj	Viini
183	Slovenia	Kranjska klobasa	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kinkku]
184	Slovenia	1. Kraški pršut	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [makkara]
185	Slovenia	Štajersko prekmursko bučno olje	Öljyt ja eläinrasvat [öljy]
186	Slovenia	Teran	Viini
187	Espanja	Alicante	Viini
188	Espanja	Antequera	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
189	Espanja	Azafrán de la Mancha	Muut sopimuksen liitteeseen I kuuluvat tuotteet [mauste]

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
190	Espanja	Baena	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
191	Espanja	Bierzo	Viini
192	Espanja	Brandy de Jerez	Tislattu alkoholijuoma
193	Espanja	Cataluña / Catalunya	Viini
194	Espanja	Cava	Viini
195	Espanja	Cítricos Valencianos/Cítrics Valencians	Tuoreet hedelmät ja pähkinät sekä hedelmä- ja pähkinäjalosteet [appelsiinit, mandariinit ja sitruunat]
196	Espanja	Empordà	Viini
197	Espanja	Jabugo	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivasuolattu liha]
198	Espanja	Jamón de Teruel/Paleta de Teruel	Tuore ja jäädytetty liha sekä lihajalosteet [kuivasuolattu liha]
199	Espanja	Jerez-Xérès-Sherry / Jerez / Xérès / Sherry	Viini
200	Espanja	Jijona	Leipomo-, konditoria- , makeis- ja keksituotteet [nougat]
201	Espanja	Jumilla	Viini
202	Espanja	La Mancha	Viini
203	Espanja	Málaga	Viini
204	Espanja	Manzanilla de Sanlúcar / Manzanilla de Sanlúcar de Barrameda / Manzanilla- Sanlúcar de Barrameda / Manzanilla	Viini

	Jäsenvaltio	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity EU:ssa)	Tuoteluokka ja lyhyt kuvaus [hakasulkeissa, tiedoksi]
205	Espanja	Navarra	Viini
206	Espanja	Pacharán navarro	Tislattu alkoholijuoma
207	Espanja	Penedès	Viini
208	Espanja	Priego de Córdoba	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
209	Espanja	Priorat/Priorato	Viini
210	Espanja	Queso Manchego	Juusto
211	Espanja	Rías Baixas	Viini
212	Espanja	Ribera del Duero	Viini
213	Espanja	Rioja	Viini
214	Espanja	Rueda	Viini
215	Espanja	Sierra de Segura	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
216	Espanja	Sierra Mágina	Öljyt ja eläinrasvat [oliiviöljy]
217	Espanja	Somontano	Viini
218	Espanja	Toro	Viini
219	Espanja	Turrón de Alicante	Leipomo-, konditoria- , makeis- ja keksituotteet [nougat]
220	Espanja	Valdepeñas	Viini
221	Espanja	Valencia	Viini

B JAKSO

Indonesian tuotteiden maantieteelliset merkinnät, jotka on suojattava unionissa

	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity Indonesiassa)	Tuoteluokka
1	Kopi Arabika Kintamani Bali	Kahvi
2	Lada Putih Muntok	Pippuri
3	Susu Kuda Sumbawa	Maito
	*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu ja sitä sovelletaan suoraan myös EU:ssa	
4	Kangkung Lombok	Pinaatti
5	Madu Sumbawa	Hunaja
6	Beras Adan Krayan	Riisi
7	Kopi Arabika Flores Bajawa	Kahvi
8	Purwaceng Dieng	Hedelmä
9	Carica Dieng	Hedelmä
10	Vanili Kep. Alor	Vanilja
11	Kopi Arabika Kalosi Enrekang	Kahvi
12	Ubi Cilembu Sumedang	Bataatti
13	Salak Pondoh Sleman Jogja	Salaki
14	Minyak Nilam Aceh	Öljy
15	Kopi Arabika Java Preanger	Kahvi
16	Kopi Arabika Java Ijen-Raung	Kahvi
17	Bandeng Asap Sidoarjo	Maitokala
18	Kopi Arabika Toraja	Kahvi

	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity Indonesiassa)	Tuoteluokka
19	Kopi Robusta Lampung	Kahvi
20	Mete Kubu Bali	Cashewpähkinä
21	Gula Kelapa Kulonprogo Jogja	Sokeri
	*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu ja sitä sovelletaan suoraan myös EU:ssa	
22	Kopi Arabika Java Sindoro-Sumbing	Kahvi
23	Kopi Arabika Sumatera Simalungun	Kahvi
24	Kopi Liberika Tungkal Jambi	Kahvi
25	Cengkeh Minahasa	Mausteneilikka
26	Beras Pandanwangi Cianjur	Riisi
27	Kopi Robusta Semendo	Kahvi
28	Pala Siau	Muskottipähkinä
29	Teh Java Preanger	Tee
30	Garam Amed Bali*	Suola
	*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu ja sitä sovelletaan suoraan myös EU:ssa	
31	Jeruk Keprok Gayo-Aceh	Appelsiini
32	Kopi Liberika Rangsang Meranti	Kahvi
33	Lada Hitam Lampung	Pippuri
34	Kayumanis Koerintji	Kaneli
35	Kopi Arabika Sumatera Mandailing	Kahvi
36	Pala Tomandin Fakfak	Muskottipähkinä
37	Jeruk SoE Mollo	Appelsiini
38	Cengkeh Moloku Kie Raha	Mausteneilikka
39	Mete Muna	Cashewpähkinä

	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity Indonesiassa)	Tuoteluokka
40	Kopi Robusta Temanggung	Kahvi
41	Sawo Sukatali Sumedang	Hedelmä
42	Kopi Robusta Empat Lawang	Kahvi
43	Duku Komering	Hedelmä
44	Kopi Arabika Sumatera Koerintji	Kahvi
45	Kopi Robusta Pinogu	Kahvi
46	Kopi robusta Pupuan Bali	Kahvi
47	Kopi Robusta Tambora	Kahvi
48	Kopi Arabika Sumatera Lintong	Kahvi
49	Beras Raja Uncak Kapuas Hulu	Riisi
50	Kopi Arabika Flores Manggarai	Kahvi
51	Kopi Arabika Sipirok	Kahvi
52	Kopi Arabika Pulo Samosir	Kahvi
53	Bareh Solok	Riisi
54	Pala Dukono Halmahera Utara	Muskottipähkinä
55	Kopi Robusta Kepahiang	Kahvi
56	Ikan Uceng Temanggung	Kala
57	Sidat Marmorata Poso	Kala
58	Kopi Robusta Sidikalang	Kahvi
59	Gula Lontar Rote	Sokeri
60	Kopi Robusta Java Bogor	Kahvi
61	Kopi Arabika Baliem Wamena	Kahvi
62	Kopi Robusta Pasuruan	Kahvi
63	Sagu Lingga	Saagojauho

	Maantieteellisen merkinnän nimitys (sellaisena kuin se on rekisteröity Indonesiassa)	Tuoteluokka
64	Kopi Arabika Tanah Karo	Kahvi
65	Kopi Robusta Rejang Lebong Bengkulu	Kahvi
66	Lada Malonan Kutai Kartanegara Kaltim	Pippuri
67	Pala Kepulauan Banda	Muskottipuun siemenet
68	Garam Gunung Krayan	Vuorisuola
69	Lada Luwu Timur	Pippuri
70	Kopi Arabika Gayo*	Kahvi
	*Maantieteellinen merkintä on jo suojattu ja sitä sovelletaan suoraan myös EU:ssa	
71	Kopi Robusta Pagar Alam	Kahvi
72	Salak Sabetan Karangasem Bali	Salaki

VALTION OMISTAMIA YRITYKSIÄ KOSKEVAT INDONESIAAN ERITYISSÄÄNNÖT

1. Sopimuksen 13 luvun (Kilpailu) C jaksoa ei sovelleta Indonesian omistuksessa tai määräysvallassa olevan omaisuuden yksityistämisen (equitisation), uudelleenjärjestelyn eikä luovuttamisen hyväksymiseen, valvontaan tai täytäntöönpanoon edellyttäen, että nämä toimet toteutetaan syrjimättä sellaisia unionin yrityksiä, jotka käyvät kauppaa Indonesian kanssa tai tekevät investointeja Indonesiaan.
2. Sopimuksen 13.17 artiklaa ei sovelleta valtion omistaman yrityksen tavara- ja palveluhankintoihin Indonesiassa sijaitsevilta pk-yrityksiltä, jos kyseiset hankinnat tehdään Indonesian säädösten ja määräysten tai valtion toimenpiteen mukaisesti.
3. Sopimuksen 13 luvun (Kilpailu) C jaksoa sovelletaan ainoastaan jäljempänä lueteltuihin, 23 päivänä syyskuuta 2025 yksilöityihin valtion omistamiin yrityksiin ja niiden seuraajayrityksiin, ja sitä sovelletaan edelleen huolimatta mahdollisista perustavanlaatuisista tai osittaisista muutoksista lueteltujen valtion omistamien yritysten toimintaan. Indonesia ilmoittaa unionille tällaisista muutoksista seuraavien valtion omistamien yritysten osalta:
 - a) PT Telkom Indonesia (Persero) Tbk;
 - b) PT Bank Rakyat Indonesia (Persero) Tbk;
 - c) PT Bank Mandiri (Persero) Tbk;
 - d) PT Bank Negara Indonesia (Persero) Tbk;

- e) PT Bank Tabungan Negara (Persero) Tbk;
- f) PT Semen Indonesia (Persero) Tbk;
- g) PT Garuda Indonesia (Persero) Tbk;
- h) PT Jasa Marga (Persero) Tbk;
- i) PT Krakatau Steel (Persero) Tbk;
- j) PT Bahana Pembinaan Usaha Indonesia (Persero);
- k) PT Aviassi Pariwisata Indonesia (Persero);
- l) PT Biro Klasifikasi Indonesia (Persero);
- m) PT Danareksa (Persero);
- n) PT Pelabuhan Indonesia (Persero);
- o) PT Pos Indonesia (Persero);
- p) PT Biofarma (Persero);

- q) PT Kereta Api Indonesia (Persero), Jakartan ja Bandungin välisen nopeiden junien rautatien infrastruktuuriin ja kalustoon liittyvien järjestelyjen vauhdittamisesta vuonna 2015 annetun presidentin asetuksen nro 107 ja sen nojalla annettujen asetusten, mukaan lukien mahdolliset tulevat muutokset, mukaista Jakartan ja Bandungin välisen nopeiden junien rautatien kehittämiseen ja toimintaan liittyvää toimintaa lukuun ottamatta;
- r) PT Rajawali Nusantara Indonesia (Persero), elintarvikkeista vuonna 2012 annetun lain nro 18 ja sen nojalla annettujen asetusten, mukaan lukien keskushallinnon elintarvikevarastojen täytäntöönpanosta annettu presidentin asetus nro 125 (2022) ja mahdolliset tulevat muutokset, mukaista kansallisen elintarvikevaraston ja elintarviketurvan tarjoamiseen ja varmistamiseen liittyvää toimintaa lukuun ottamatta;
- s) PT Mineral Industri Indonesia (Persero), mineraalien ja kivihiilen louhinnasta vuonna 2009 annetun lain nro 4, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2020 annetulla lailla nro 3, ja sen nojalla annettujen asetusten, mukaan lukien mahdolliset tulevat muutokset, mukaista hiilen ja mineraalien myyntiin liittyvää toimintaa lukuun ottamatta;
- t) PT Perkebunan Nusantara III (Persero), kansallisen sokeriomavaraisuuden nopeuttamisesta ja biopolttoaineena käytettävän bioetanolin tarjoamisesta vuonna 2023 annetun presidentin asetuksen nro 40 mukaista tiettyjen viljelmien tai hyödykkeiden tuotantoon liittyvää toimintaa lukuun ottamatta;
- u) PT Pertamina (Persero), polttoöljyn toimituksista, jakelusta ja vähittäishinnasta vuonna 2014 annetun presidentin asetuksen nro 191, mukaan lukien mahdolliset tulevat muutokset, mukaista tuetun öljyn ja kaasun tarjoamiseen liittyvää toimintaa lukuun ottamatta;

v) PT Perusahaan Listrik Negara (Persero), sähköstä vuonna 2009 annetun lain nro 30 ja sen nojalla annettujen asetusten, mukaan lukien mahdolliset tulevat muutokset, mukaista sähköjakeluun liittyvää toimintaa lukuun ottamatta; ja

w) PT Pupuk Indonesia (Persero), maatalousalalle tarkoitettujen tuettujen lannoitteiden hankinnasta ja jakelusta vuonna 2023 annetun kauppaministerin asetuksen nro 4 ja maatalousalalle tarkoitettujen tuettujen lannoitteiden jakamista ja vähittäiskaupan enimmäishintaa koskevasta mekanismista vuonna 2022 annetun maatalousministerin asetuksen nro 10, mukaan lukien mahdolliset tulevat muutokset, mukaista tuettujen lannoitteiden tarjoamiseen liittyvää toimintaa lukuun ottamatta.

4. Sen estämättä, mitä tämän liitteen 3 kohdassa määrätään, 13.17 artiklan 2 kohdan a alakohtaa ei sovelleta valtion omistamien yritysten kaupalliseen toimintaan, joka liittyy ensisijaisesti 3 kohdassa ilmoitetun julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi toteutettaviin tavara- ja palveluhankintoihin. Indonesia ilmoittaa unionille kaikista muutoksista, jotka koskevat tällaista tämän liitteen 3 kohdassa olevassa valtion omistamien yritysten luettelossa kuvailtua julkisen palvelun tehtävää.

5. Indonesia voi lisätä valtion omistamia yrityksiä tämän liitteen 3 kohdassa olevaan luetteloon. Kauppakomitea arvioi tällaisia lisäyksiä vuoden kuluttua tämän liitteen soveltamispäivästä ja sen jälkeen vähintään joka kolmas vuosi. Arvioinnin jälkeen tai jommankumman osapuolen pyynnöstä kauppakomitea voi päättää muuttaa tämän liitteen 3 kohdassa olevaa luetteloa 24.2 artiklan nojalla.

LUETTELO ENERGIATUOTTEISTA

1. maakaasu, myös nesteytetty maakaasu, nestekaasu (LPG), (HS 27.11)
 2. sähköenergia (HS 27.16);
 3. raakaöljy (HS 27.09–27.10);
 4. kiinteät polttoaineet (HS 27.01, 27.02, 27.04);
 5. biokaasu (HS 38.25); ja
 6. biodiesel (HS 38.26).
-

LUETTELO RAAKA-AINEISTA

1. suola, rikki, maa- ja kivilajit, kipsi, kalkki ja sementti (HS 25);
2. malmit, kuona ja tuhka (HS 26), ei kuitenkaan uraani tai torium (HS 26.12), kuitenkin myös monatsiitti (HS 26.12.20.10);
3. HS-nimikkeeseen 27 kuuluvat tavarat;
4. epäorgaaniset kemialliset yhdisteet (HS 28), ei kuitenkaan radioaktiiviset alkuaineet tai isotoopit (HS 28.44, 28.45);
5. orgaaniset kemialliset yhdisteet (HS 29), ei kuitenkaan erikoislääkevalmisteet ja -kemikaalit;
6. lannoitteet (HS 31);
7. grafiitti (HS 38011000);
8. reaktion käynnistäjät (initiaattorit), reaktion kiihdyttimet (akseleraattorit) ja katalyyttiset valmisteet, muualle luokittelemattomat: aktiivisena aineosana on nikkeli tai nikkeliyhdisteet (HS 3815 11 00);
9. luonnonkumi (HS 40);

10. raakavuodat ja -nahat sekä muokattu nahka (HS 41);
 11. puusta valmistettu massa (HS 47); ja
 12. perus- ja jalometallit sekä jalostetut mineraalit (ex HS 71, 72; 74–76; 78–81).
-

TYÖJÄRJESTYS

I. Ilmoitukset

1. Kaikki pyynnot, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jäljempänä 'ilmoitus', jotka
 - a) paneeli on laatinut, lähetetään molemmille osapuolille samaan aikaan;
 - b) jompikumpi osapuolista on laatinut ja jotka on osoitettu paneelille, toimitetaan jäljennöksenä toiselle osapuolelle samaan aikaan; ja
 - c) jompikumpi osapuolista on laatinut ja jotka on osoitettu toiselle osapuolelle, on toimitettava tarvittaessa samaan aikaan jäljennöksenä paneelille.

Jollei toisin todisteta, tällainen ilmoitus katsotaan toimitetuksi sen lähettämispäivänä.

2. Kaikki ilmoitukset osoitetaan Euroopan komission kauppapolitiikasta vastaavalle pääosastolle ja Indonesian kauppapolitiikasta vastaavalle ministeriölle.

3. Paneelimenettelyyn liittyvissä ilmoituksissa olevat vähäiset kirjoitusvirheet voidaan korjata toimittamalla uusi asiakirja, johon muutokset on merkitty selvästi.

4. Jos asiakirjan toimittamiselle asetettu määräaika päättyy muuna päivänä kuin unionin toimielinten tai Indonesian keskushallinnon työpäivänä, asiakirjan toimittamiselle asetettu määräaika päättyy ensimmäisenä sitä seuraavana työpäivänä. Kalenteripäivän alkamisen ja päättymisen määrittämiseen sovelletaan vastaajaosapuolen aikavyöhykettä.

II. Paneelin jäsenten nimeäminen

5. Jos paneelin jäsen valitaan 22.6 artiklan mukaisesti arvalla, kantajaosapuolta edustavan kauppakomitean puheenjohtajan on ilmoitettava viipymättä vastaajaosapuolta edustavalle kauppakomitean puheenjohtajalle arvonnän päivämäärä, kellonaika ja paikka. Vastaajaosapuoli voi halutessaan olla läsnä arvonnän aikana. Arvonta suoritetaan joka tapauksessa paikalla olevan osapuolen / olevien osapuolten läsnä ollessa.

6. Kantajaosapuolta edustava kauppakomitean puheenjohtaja ilmoittaa valinnasta kirjallisesti tai sähköisesti jokaiselle henkilölle, joka on valittu toimimaan paneelin jäsenenä. Kunkin henkilön on vahvistettava molemmille osapuolille olevansa käytettävissä viiden päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

7. Sovellettaessa 22.6 artiklaa kantajaosapuolta edustava kauppakomitean puheenjohtaja valitsee paneelin jäsenen tai puheenjohtajan arvalla,

- a) jos 22.7 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettua alaluetteloa ei ole vielä laadittu, henkilöistä, joita osapuoli on virallisesti ehdottanut paneelin jäseniksi alaluetteloonsa, tai näiden puuttuessa henkilöistä, joita toinen osapuoli on virallisesti ehdottanut omaan alaluetteloonsa;
- b) jos 22.7 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua alaluetteloa ei ole vielä laadittu, henkilöistä, joita toinen osapuoli tai molemmat osapuolet ovat virallisesti ehdottaneet puheenjohtajien alaluetteloon.

III. Kulut

8. Osapuolten on sovittava paneelin jäsenten ja avustajien palkkioista ja kulukorvauksista, laadittava tarvittavat nimityssopimukset ja varmistettava niiden pikainen allekirjoittaminen viimeistään siihen mennessä, kun kaikki paneelin jäsenet ovat hyväksyneet nimityksensä 22.6 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Kauppakomitea voi tehdä päätöksen, jossa vahvistetaan paneelin jäsenten ja sovittelijoiden palkkioita ja kulukorvauksia koskevat parametrit tai muut yksityiskohdat, mukaan lukien menettelystä mahdollisesti aiheutuvat liitännäiskulut. Ellei tällaisessa päätöksessä muuta sovita, paneelin jäsenten palkkiot ja kulukorvaukset perustuvat WTO:n normeihin. Paneelin kunkin jäsenen avustajan tai avustajien palkkiot saavat olla enintään 50 prosenttia kyseisen paneelin jäsenen palkkiosta. Tätä sääntöä sovelletaan soveltuvin osin myös sovittelijoihin.

IV. Järjestäytymiskokous

9. Jolleivät osapuolet toisin sovi, ne kokoontuvat paneelin kanssa seitsemän päivän kuluessa sen asettamisesta määrittääkseen osapuolten tai paneelin tarpeellisiksi katsomat asiat, kuten menettelyn työtavat ja aikataulun.

Paneelin jäsenet ja osapuolten edustajat voivat osallistua tähän kokoukseen mitä tahansa asianmukaista välinettä käyttäen, kuten puhelimitse, videoyhteydellä tai muun sähköisen viestintävälineen välityksellä.

V. Kirjalliset lausumat

10. Kantajaosapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa viimeistään 20 päivän kuluessa paneelin asettamisesta. Vastaajaosapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa viimeistään 20 päivän kuluttua kantajaosapuolen kirjallisen lausuman vastaanottamisesta.

11. Jos vastaajaosapuoli ottaa esille uusia kysymyksiä tai puolustautumiseen liittyviä kysymyksiä, joita kantajaosapuoli ei ole käsitellyt, kantajaosapuoli voi päättää toimittaa toisen kirjallisen lausuman 15 päivän kuluessa vastaajaosapuolen ensimmäisen kirjallisen lausuman vastaanottamisesta. Kantajaosapuoli arvioi, onko toisesta kirjallisesta lausumasta saatava hyöty riittävä verrattuna lisäviivästykseen. Siinä tapauksessa vastaajaosapuoli voi toimittaa vastauksensa 15 päivän kuluessa kantajaosapuolen toisen kirjallisen lausuman vastaanottamisesta.

VI. Paneelin toiminta

12. Paneelin puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kaikissa paneelin kokouksissa. Paneeli voi valtuuttaa puheenjohtajan tekemään hallinnollisia ja menettelyllisiä päätöksiä.

12A. Jollei 22 luvussa (Riitojen ratkaiseminen) tai tässä liitteessä toisin määrätä, paneeli voi hoitaa tehtäviään mitä tahansa asianmukaista välinettä käyttäen, kuten puhelimitse, videoyhteydellä tai muun sähköisen viestintävälineen välityksellä.

13. Ainoastaan paneelin jäsenet voivat osallistua paneelin neuvotteluihin, mutta paneeli voi sallia paneelin jäsenten avustajien läsnäolon niissä.

14. Päätöksen ja raportin laatiminen on yksinomaan paneelin vastuulla, eikä tätä tehtävää saa siirtää muille.

15. Jos ilmenee menettelyllinen kysymys, joka ei kuulu 22 luvun (Riitojen ratkaiseminen) ja sen liitteiden soveltamisalaan, paneeli voi osapuolia kuultuaan hyväksyä asianmukaisen menettelyn, joka on yhteensopiva kyseisten määräysten kanssa.

16. Kun paneeli katsoo, että on tarpeen muuttaa jotakin sen menettelyyn sovellettavaa, muuta kuin 22 luvussa (Riitojen ratkaiseminen) vahvistettua määräaika tai tehdä muita menettelyllisiä tai hallinnollisia mukautuksia, se ilmoittaa osapuolille kirjallisesti tai sähköisesti niitä kuultuaan muutoksen tai mukautuksen syyt ja tarvittavan määräajan tai mukautuksen. Osapuolet voivat ehdottaa paneelille tällaisia menettelyllisiä tai hallinnollisia mukautuksia.

VII. Vaihtaminen

17. Jos osapuoli katsoo, että paneelin jäsen ei täytä liitteen 22-B (Paneelin jäsenten ja sovittelijoiden käytäntesäännöt) vaatimuksia ja että hänet olisi tästä syystä vaihdettava, kyseisen osapuolen on ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle 15 päivän kuluessa ajankohdasta, jolloin se sai riittävät todisteet, jotka koskevat sitä, että paneelin jäsen ei väitteen mukaan täytä liitteen 22-B (Paneelin jäsenten ja sovittelijoiden käytäntesäännöt) vaatimuksia.

18. Osapuolten on neuvoteltava asiasta 15 päivän kuluessa säännössä 17 tarkoitetusta ilmoituksesta. Niiden on ilmoitettava paneelin jäsenelle tämän väitetystä käytäntesääntöjen laiminlyönnistä, ja ne voivat pyytää paneelin jäsentä toteuttamaan toimia laiminlyönnin korjaamiseksi. Jos ne niin sopivat, ne voivat myös erottaa paneelin jäsenen ja valita uuden paneelin jäsenen 22.6 artiklan mukaisesti.

19. Jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen tarpeesta vaihtaa paneelin jäsen, joka on muu kuin paneelin puheenjohtaja, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää, että asia siirretään käsiteltäväksi paneelin puheenjohtajalle, jonka päätös asiassa on lopullinen.

Jos paneelin puheenjohtaja katsoo, että paneelin jäsen ei täytä liitteen 22-B (Paneelin jäsenten ja sovittelijoiden käytäntesäännöt) vaatimuksia, kyseinen paneelin jäsen erotetaan ja uusi paneelin jäsen valitaan 22.6 artiklan mukaisesti.

20. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen tarpeesta vaihtaa puheenjohtaja, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää, että asia siirretään käsiteltäväksi jollekin tämän sopimuksen 22.7 artiklan mukaisesti laadittuun puheenjohtajien alaluetteloon sisältyvistä muista henkilöistä. Pyynnön esittävää osapuolta edustava kauppakomitean puheenjohtaja tai puheenjohtajan valtuuttama henkilö valitsee hänen nimensä arvalla. Valitun henkilön tekemä päätös siitä, onko puheenjohtaja tarpeen vaihtaa, on lopullinen.

Jos tämä henkilö katsoo, että puheenjohtaja ei täytä liitteen 22-B (Paneelin jäsenten ja sovittelijoiden käytäntösäännöt) vaatimuksia, puheenjohtaja erotetaan ja uusi puheenjohtaja valitaan 22.6 artiklan mukaisesti.

VIII. Kuulemiset

21. Osapuolia ja muita paneelin jäseniä kuultuaan paneelin puheenjohtajan on ilmoitettava osapuolille kuulemisen päivämäärä, kellonaika ja paikka tämän liitteen säännön 9 mukaisesti määritetyn aikataulun perusteella. Jollei kuuleminen ole yleisöltä suljettu, osapuoli, jonka alueella kuuleminen pidetään, asettaa kyseiset tiedot julkisesti saataville.

22. Jolleivät osapuolet toisin sovi, kuuleminen pidetään Brysselissä, kun kantajaosapuoli on Indonesia, ja Jakartassa, kun kantajaosapuoli on unioni. Vastaajaosapuoli vastaa kuulemisen logistisesta hallinnoinnista aiheutuvista kuluista.

22A. Sen estämättä, mitä säännössä 22 määrätään, paneeli voi osapuolen pyynnöstä päättää järjestää virtuaalisen tai hybridikuulemisen ja toteuttaa asianmukaiset järjestelyt ottaen huomioon oikeudenmukaista menettelyä koskevat oikeudet ja tarpeen varmistaa avoimuus 22.34 artiklan mukaisesti.

23. Paneeli voi järjestää ylimääräisiä kuulemisia, jos osapuolet niin sopivat.

24. Kaikkien paneelin jäsenten on oltava läsnä kuulemisen koko keston ajan.

25. Elleivät osapuolet toisin sovi, seuraavat henkilöt voivat osallistua kuulemiseen riippumatta siitä, onko se avoin yleisölle vai ei:

- a) osapuolen edustajat;
- b) neuvonantajat;
- c) avustajat ja hallintohenkilöstö;
- d) tulkit, kääntäjät ja paneelin kirjurit; ja
- e) asiantuntijat, joista paneeli on päättänyt 22.22 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

26. Kummankin osapuolen on viimeistään viisi päivää ennen kuulemista toimitettava paneelille ja toiselle osapuolelle luettelo niiden henkilöiden nimistä, jotka esittävät kuulemisessa suullisia väitteitä tai selvityksiä kyseisen osapuolen puolesta, ja muista edustajista ja neuvonantajista, jotka osallistuvat kuulemiseen.

27. Paneelin kuuleminen käydään seuraavassa esitetyllä tavalla, ja on varmistettava, että kantajaosapuolelle ja vastaajaosapuolelle annetaan yhtä paljon aikaa väitteen ja vastaväitteen esittämiseksi:

- a) Väite
 - i) kantajaosapuolen väite;
 - ii) vastaajaosapuolen väite;

b) Vastaväite

- i) kantajaosapuolen vastaus;
- ii) vastaajaosapuolen vastaväite.

28. Paneeli voi esittää kysymyksiä kummalle tahansa osapuolelle missä tahansa kuulemisen vaiheessa.

29. Paneelin on huolehdittava siitä, että kuulemisesta laaditaan joko kirjallinen selostus tai video- ja äänitallenne, joka toimitetaan osapuolille mahdollisimman pian kuulemisen jälkeen. Osapuolet voivat esittää huomautuksia kirjallisesta selostuksesta tai video- ja äänitallenteesta, ja paneeli voi tarkastella näitä huomautuksia ja toimittaa kirjallisen selostuksen mahdolliset tarkistettut versiot osapuolille mahdollisimman pian. Täydellisen kirjallisen selostuksen tai video- ja äänitallenteen kustannukset jaetaan osapuolten kesken.

30. Kumpikin osapuoli voi toimittaa kymmenen päivän kuluessa kuulemispäivästä täydentävän kirjallisen lausuman kuulemisen aikana esille tulleista asioista.

IX. Kirjalliset kysymykset

31. Paneeli voi esittää milloin tahansa menettelyn aikana kirjallisia kysymyksiä yhdelle osapuolelle tai molemmille osapuolille. Kaikista yhdelle osapuolelle esitetyistä kysymyksistä on toimitettava jäljennös toiselle osapuolelle.

32. Kummankin osapuolen on toimitettava toiselle osapuolelle jäljennös paneelin kysymyksiin antamistaan vastauksista. Toisella osapuolella on mahdollisuus esittää kirjallisia huomautuksia osapuolen vastauksista kuuden päivän kuluessa jäljennöksen vastaanottamisesta.

X. Luottamuksellisuus

33. Kumpikin osapuoli ja paneeli käsittelevät luottamuksellisina kaikkia tietoja, joita pidetään luottamuksellisina säännön 33A nojalla. Jos osapuoli toimittaa paneelille kirjallisen lausuman, joka sisältää luottamuksellisia tietoja, sen on myös toimitettava 15 päivän kuluessa lausuma, joka ei sisällä luottamuksellisia tietoja ja joka voidaan julkistaa.

33A. Luottamuksellisia tietoja ovat

- a) liikesalaisuudet;
- b) tiedot, jotka on suojattu julkisesti saataville asettamiselta tämän sopimuksen nojalla;
- c) tiedot, jotka on suojattu julkisesti saataville asettamiselta kantajaosapuolen lainsäädännön nojalla, kun on kyse kantajaosapuolen tiedoista, ja vastaajaosapuolen lainsäädännön nojalla, kun on kyse vastaajaosapuolen tiedoista; tai
- d) tiedot, joiden luovuttaminen häiritäisi lainvalvontaa.

Jos osapuolet ovat eri mieltä siitä, voidaanko tietoja pitää luottamuksellisina, paneeli päättää asiasta osapuolen pyynnöstä osapuolia kuultuaan.

34. Mikään tässä liitteessä ei estä osapuolta julkistamasta yleisölle omaa kantaansa koskevia lausuntoja, kunhan se ei toisen osapuolen toimittamiin tietoihin viitatessaan paljasta toisen osapuolen luottamuksellisiksi luokittelemia tietoja.

35. Jos osapuolen lausuma ja väitteet sisältävät luottamuksellisia tietoja, paneelin on kokoonnuttava suljettuun istuntoon. Osapuolten on huolehdittava siitä, että jos paneelin kuulemiset järjestetään suljetuin ovin, ne säilyvät luottamuksellisina.

XI. Yksipuoliset yhteydet

36. Paneeli ei saa tavata osapuolta tai ottaa yhteyttä osapuoleen, jos toinen osapuoli ei ole paikalla.

37. Paneelin jäsen ei saa keskustella menettelyn kohteena olevaan asiaan liittyvistä seikoista toisen osapuolen eikä molempien osapuolten kanssa muiden paneelin jäsenten poissa ollessa.

37A. Osapuoli ei saa olla yhteydessä paneelin jäseneseen. Osapuolen ja sellaisen henkilön, jota harkitaan paneelin jäseneksi, välinen yhteydenpito on rajoitettava valintamenettelyyn ja nimeämiseen liittyviin kysymyksiin.

XII. *Amicus curiae* -lausumat

38. Paneeli voi ottaa vastaan oma-aloitteisesti toimitettuja kirjallisia lausumia osapuolen luonnollisilta henkilöiltä tai oikeushenkilöiltä, jotka ovat sijoittautuneet osapuolen alueelle ja jotka ovat osapuolten hallituksista riippumattomia, edellyttäen että

- a) paneeli vastaanottaa ne asettamaansa määräaikaan mennessä, joka ei saa olla myöhäisempi kuin vastaajaosapuolen ensimmäisen kirjallisen lausuman määräaika;

- b) ne ovat lyhyitä, enintään 15 sivua liitteineen rivivälillä kaksi kirjoitettuna;
- c) ne ovat suoraan merkityksellisiä paneelin tarkasteltavana olevan tosiasiallisen tai oikeudellisen kysymyksen kannalta ja asianomainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö selittää, miten lausuma auttaisi paneelia tekemään tällaista tosiasiallista tai oikeudellista kysymystä koskevan päätöksen tuomalla esiin näkökannan, erityisen tietämyksen tai näkemyksen, joka poikkeaa osapuolten näkökannasta, erityistietämyksestä tai näkemyksestä;
- d) ne sisältävät kuvauksen lausuman antavasta henkilöstä, mukaan lukien luonnollisen henkilön kansalaisuus sekä oikeushenkilön sijoittautumispaikka, toiminnan luonne, oikeudellinen asema, yleiset tavoitteet ja rahoituslähde;
- e) ne sisältävät kuvauksen asianomaisen henkilön paneelimenettelyyn kohdistuvien intressien luonteesta; ja
- f) ne on laadittu tämän liitteen säännön 42 mukaisesti määritetyllä työkielellä.

Osapuolet voivat sopia a–f alakohdan edellytysten muuttamisesta viiden päivän kuluessa paneelin asettamispäivästä.

39. Lausumat on toimitettava osapuolille, jotta nämä voivat esittää huomautuksensa. Osapuolet voivat esittää huomautuksensa paneelille kymmenen päivän kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet lausuman.

40. Paneelin on lueteltava raportissaan kaikki vastaanottamansa lausumat, jotka se on saanut tämän liitteen säännön 38 mukaisesti. Paneeli ei ole velvollinen käsittelemään raportissaan tällaisissa lausumissa esitettyjä väitteitä. Jos paneeli käsittelee näitä väitteitä, sen on otettava huomioon myös kaikki osapuolten tämän liitteen säännön 39 mukaisesti esittämät huomautukset.

XIII. Kiireelliset tapaukset

41. Sopimuksen 22.11 artiklassa tarkoitetuissa kiireellisissä tapauksissa paneeli mukauttaa tarvittaessa tässä liitteessä tarkoitettuja määräaikoja osapuolia kuultuaan. Paneelin on ilmoitettava osapuolille tällaisista mukautuksista.

XIV. Kääntäminen ja tulkkaus

42. Osapuolet pyrkivät sopimaan yhteisestä työkielestä paneelimenettelyä varten 22.4 artiklassa tarkoitettujen neuvottelujen aikana ja viimeistään tämän liitteen säännössä 9 tarkoitetussa kokouksessa. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen työkielestä, paneelimenettelyn työkieli on kieli, jolla sopimus on neuvoteltu.

43. Jos osapuoli toimittaa muunkielisen asiakirjan, sen on samalla toimitettava siitä käännös työkielelle omalla kustannuksellaan.

44. Paneelin raportit ja päätökset annetaan työkielellä.

45. Osapuolet voivat esittää huomautuksia asiakirjoista työkielelle säännön 43 mukaisesti tehtyjen käännösten tarkkuudesta.

XV. Muut menettelyt

46. Tässä liitteessä vahvistettuja määräaikoja mukautetaan niihin erityisiin määräaikoihin, jotka koskevat paneelin raportin tai päätöksen antamisen määräaikoja 22.15, 22.16, 22.17, 22.18 ja 22.19 artiklassa tarkoitetuissa menettelyissä.

PANEELIN JÄSENTEN JA SOVITTELIJOIDEN KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

I. Pääperiaatteet

1. Jokaisen ehdokkaan ja paneelin jäsenen on riitojenratkaisumekanismin luotettavuuden ja puolueettomuuden säilyttämiseksi
 - a) tutustuttava tähän liitteeseen;
 - b) oltava riippumaton ja puolueeton;
 - c) vältettävä suoria tai välillisiä eturistiriitoja;
 - d) vältettävä käyttäytymästä epäasianmukaisesti ja puolueellisesti ja antamasta vaikutelmaa epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai puolueellisuudesta;
 - e) noudatettava korkeatasoisia käytösvaatimuksia; ja
 - f) huolehdittava siitä, että hänen toimintaansa eivät vaikuta oman edun tavoittelu, ulkopuolinen painostus, poliittiset näkökohdat, yleinen mielipide, uskollisuus osapuolelle tai arvostelun pelko.
2. Paneelin jäsenet eivät saa suoraan eikä välillisesti sitoutua mihinkään velvoitteeseen tai hyväksyä mitään etua, joka jollain tavalla voisi estää tai voisi näyttää estävän heidän tehtäviensä asianmukaisen hoitamisen.

3. Paneelin jäsen ei saa käyttää asemaansa paneelissa henkilökohtaisten tai yksityisten etujensa ajamiseen. Paneelin jäsenen on vältettävä toimia, jotka voivat antaa vaikutelman siitä, että muilla on erityisasema vaikuttaa häneen.
4. Paneelin jäsen ei saa antaa aikaisempien tai nykyisten talous-, liike-, ammatti- tai henkilökohtaisten tai sosiaalisten suhteiden taikka niihin liittyvien velvollisuuksien vaikuttaa käytökseensä tai arvostelukykyynsä.
5. Paneelin jäsenen on vältettävä sellaisia suhteita tai taloudellisia intressejä, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen puolueettomuuteensa tai joiden voidaan kohtuudella olettaa luovan vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai puolueellisuudesta.

II. Ilmoittamisvelvoitteet

6. Ennen kuin ehdokas hyväksyy 22.6 artiklan mukaisen nimityksensä paneelin jäseneksi, hänen on ilmoitettava osapuolille kirjallisesti kaikki intressit, suhteet tai seikat, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen riippumattomuuteensa tai puolueettomuuteensa taikka joiden voidaan kohtuudella olettaa luovan vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai menettelyn puolueellisuudesta. Tämän vuoksi ehdokkaan on kaikin kohtuullisesti toteutettavissa olevin toimin pyrittävä selvittämään kyseiset intressit, suhteet ja seikat, mukaan lukien taloudelliset ja ammatilliset intressit sekä työ- tai perhesuhteisiin liittyvät intressit.
7. Säännön 6 mukainen ilmoittamisvelvoite on jatkuva velvollisuus, joka edellyttää paneelin jäseneltä kaikkien, menettelyn missä tahansa vaiheessa mahdollisesti esille tulevien intressien, suhteiden ja seikkojen ilmoittamista.

8. Ehdokkaan tai paneelin jäsenen on ilmoitettava kirjallisesti kauppakomitealle osapuolten tarkasteltaviksi kaikki tämän liitteen todellisia tai mahdollisia rikkomisia koskevat seikat heti, kun ne tulevat hänen tietoonsa.

III. Paneelin jäsenten tehtävät

9. Kun paneelin jäsen on hyväksynyt nimityksensä, hänen on oltava käytettävissä ja suoritettava tehtävänsä täsmällisesti ja joutuisasti koko menettelyn ajan oikeudenmukaisuutta ja huolellisuutta noudattaen.

10. Paneelin jäsen saa ottaa huomioon ainoastaan menettelyssä esiin tulleet kysymykset, jotka ovat välttämättömiä päätöksen tai raportin tekemiseksi. Paneelin jäsen ei saa siirtää tätä tehtävää toiselle henkilölle, ellei liitteen 22-A (Työjärjestys) säännössä 12 toisin määrätä.

11. Paneelin jäsenen on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hänen avustajansa ja hallintohenkilöstönsä ovat tietoisia tämän liitteen I, II, III, IV ja V osan mukaisista paneelin jäsenten velvoitteista ja noudattavat niitä.

IV. Entisten paneelin jäsenten velvoitteet

12. Entisten paneelin jäsenten on vältettävä toimia, jotka voivat luoda vaikutelman, että he olivat tehtäviään suorittaessaan puolueellisia tai hyötyivät paneelin päätöksestä tai raportista.

13. Kunkin entisen paneelin jäsenen on noudatettava tämän liitteen V osan mukaisia velvoitteita.

V. Luottamuksellisuus

14. Paneelin jäsen ei saa milloinkaan ilmaista sellaista menettelyä koskevia tai sellaisen menettelyn aikana saatuja luottamuksellisia tai ei-julkisia tietoja, jota varten hänet on nimitetty. Paneelin jäsen ei saa missään tapauksessa ilmaista tai käyttää tällaisia tietoja henkilökohtaisen hyödyn saamiseksi tai hyödyn saamiseksi muille taikka muiden etujen vahingoittamiseksi.

15. Paneelin jäsen ei saa paljastaa paneelin raporttia tai päätöstä tai sen osia ennen kuin se julkaistaan 22 luvun (Riitojen ratkaiseminen) mukaisesti.

16. Paneelin jäsen ei saa milloinkaan ilmaista paneelin neuvottelujen sisältöä eikä kenenkään paneelin jäsenen näkemystä eikä esittää mitään lausumia menettelystä, jota varten hänet on nimetty, tai menettelyssä käsiteltävistä riidanalaisista seikoista, paitsi siinä määrin kuin lainsäädännössä edellytetään.

VI. Kulut

17. Kunkin paneelin jäsenen on pidettävä kirjaa ja annettava lopullinen tilitys menettelyyn käytetystä ajasta ja kuluistaan sekä avustajiensa ja hallintohenkilöstönsä käyttämästä ajasta ja kuluista.

VII. Sovittelijat

18. Tätä liitettä sovelletaan soveltuvin osin myös sovittelijoihin.

YHTEINEN JULISTUS TULLILIITOISTA 25 LUVUN NOJALLA

1. Unioni muistuttaa tulliliiton unionin kanssa perustaneiden valtioiden velvoitteesta yhdenmukaistaa kauppajärjestelmänsä unionin kauppajärjestelmän kanssa ja tiettyjen valtioiden velvoitteesta tehdä etuuskohtelusopimus niiden maiden kanssa, jotka ovat tehneet etuuskohtelusopimuksen unionin kanssa.
2. Tässä yhteydessä ja tehdäkseen kattavan kahdenvälisen sopimuksen vapaakauppa-alueen perustamiseksi GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan mukaisesti osapuolet toteavat, että Indonesia pyrkii aloittamaan neuvottelut niiden maiden kanssa,
 - a) jotka ovat perustaneet tulliliiton unionin kanssa; ja
 - b) joiden tuotteisiin ei sovelleta tämän sopimuksen mukaisia tariffimyönnytyksiä.

Indonesia aloittaa neuvottelut mahdollisimman pian, jotta edellä mainitut sopimukset tulisivat voimaan mahdollisimman pian tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen.